

ק"ו א ב ג מ"י פ"ט מהל' מכירה הל' ב ופ"א הל' יג סמך לאוין קט ועשין פס טו"ע ח"מ ס"ר רכ ספ"ה ו' וס"י קל"ג פט"ו ז:

ק"ד ד מ"י פ"ט מהל' גולה ואמרה הל' ה ופ"א מהל' גולה וזה הל' א סמך עשין עג דל' טו"ע ח"מ ס"ר שגט פט"ג ב:

ק"ה ד מ"י פ"ט מהל' גולה ואמרה הל' ז ופ"א מהל' גולה וזה הל' א סמך עשין טו"ע ח"מ ס"ר שגט פט"ג ב: ק"ו ד מ"י פ"ט מהל' גולה ואמרה הל' ז ופ"א מהל' גולה וזה הל' א סמך עשין טו"ע ח"מ ס"ר שגט פט"ג ב: ק"ז ד מ"י פ"ט מהל' גולה ואמרה הל' ז ופ"א מהל' גולה וזה הל' א סמך עשין טו"ע ח"מ ס"ר שגט פט"ג ב: ק"ח ד מ"י פ"ט מהל' גולה ואמרה הל' ז ופ"א מהל' גולה וזה הל' א סמך עשין טו"ע ח"מ ס"ר שגט פט"ג ב:

ק"ט ד מ"י פ"ט מהל' גולה ואמרה הל' ז ופ"א מהל' גולה וזה הל' א סמך עשין טו"ע ח"מ ס"ר שגט פט"ג ב: ק"י ד מ"י פ"ט מהל' גולה ואמרה הל' ז ופ"א מהל' גולה וזה הל' א סמך עשין טו"ע ח"מ ס"ר שגט פט"ג ב:

ק"כ ד מ"י פ"ט מהל' גולה ואמרה הל' ז ופ"א מהל' גולה וזה הל' א סמך עשין טו"ע ח"מ ס"ר שגט פט"ג ב:

רבינו חננאל

הוחזק בה, אין יכול לחזור בו הלווקח. ואפי' באחריות נמי אין יכול לחזור בו, ודכיל למימר ליה אחוי ליה טריפא ואישלם לך. הא דאמ' אביי המוכר שדה לחבירו ויצאו עליה עסקין וכו'. וזו השמועה היא בפי' מי שהיה נשוי שתי נשים (כתובות צ"ב.) ובתחילת בבא קמא (דף ח.). ואימר המוכר שדה לחבירו ונמכרה בשעתו, כלמי' גזולה היתה בידו. מוכרה דשמועה בשבת ושבתא ארעא כמילא (פליגין רב ושמאלא דבא. רב אמ' יש לו מרעות לך ב' שבה, ושמאלא אחי' מעות יש לו שבה אין לך, ואמ' רב נחמן אפי' שפירש לו את השבה, אין לו מרוב רבא מיהא דהנן בבסתא גיטין פ' הניזקין (מח.). אין מוציאין לאכלת פירות ולשבח קרקעות ולמזון האשה והבנות מנכסים משועבדים, מפני תיקון העולם. וזו מבני חורין היכי דמי אילימא כדקתני גולן במאן גבי אלא לאו כגון שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה א"ל לאו תרוצי קא מתרצת תריין נמי בבעל חוב ת"ש לאכילת פירות כיצד הרי שגול שדה מחבירו והרי היא יוצאה מתחת ידו כשהוא גובה גובה את הקרן מנכסים משועבדים ופירות גובה מנכסים בני חורין היכי דמי אילימא כדקתני גולן במאן גבי אלא לאו כגון שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה אמר רבא ^(א) הכא במאי עסקינן כשעמד

(א) לפטוי נגמלה שריפא דמתקנין על כהן כגולן מתקנין לה. וז"ע.

מוסף תוספות

א. ובהאי תוספתא שמואל ואמר דלית ליה

(שבח) ומשום דמזון כריכות, אבל מאי דאיכא כגנא הוצאה מורה ביה שמואל דאית ליה (מנגול) דהא לא מוזיו כריכות. רשב"א. ב. הא ודאי כוון דקפיד ופירש אחיות לא נתן לשם מתנה. רשב"א לעיל פ"א. ג. דהא פירות מלאה ונגול את ליה ואי חיישינן למזון כריכות היכי שקיל גביה דמי פירי הא מזון כריכות. רשב"א. ד. מלאכיות פירות כיצד. רשב"א. ה. (דהוא) מילתא דשמואל גופיה. רבאי' שטמ"ק. ו. טעמא דמילתא לפי שאנו רואים שבה זה כאלו קנוה מוכר לפי שהלווקח ארעא למישקל מיני' השביח ובאילו מוכרו הלווקח וכו'. ז. פירוש ע"כ הנך משעבדי דטריף מיניהו לוקח הוי ב"ח כשלקה הוא דאלי' האיך טריף מיניהו אם משעבדי קודם שלקח וכו' דא לא ליטרוף מיניה ב"ח דאני גובה מנכסים משועבדים במקום שיש ב"ח והנך הוי ב"ח ב' בפעם כשלקח וא"כ לימא ליה (לוקח לבעי') הנחת לך מקום לגבות ממנו

ר"ש לו שבה. שהנגול לוקח הקרקע עם השבח ואינו משלם ללווקח רק היציאה כדין יורד למוך שדה חבירו שלא ברשות להם השבח יתר על היציאה נותן לו את היציאה ואותו שבה היתר יקח הלווקח מן הגולן ^(א) ומיירי שנגולה ריקנית: וישמואל אמר מעות

יש לו. אפילו קנאה שלא באחריות כדפי' לעיל ^(א) וכן משמע דמיירי דומיא דהכי זה שאינה שלו ללקמן דמיירי על כרחק שלא באחריות כדקאמר שמואל מעות מתנה דלי באחריות אמאי מעות מתנה ^(ב):

סיפא נמי בגוול ב'. מירשא עצמה היה יכול להקשות ^(א) דמקשה בסמוך ^(ד) אלא כמה שיכול להקשות משבח גופיה ^(ה) פריך: **תריין נמי בשבט חוב.** צפרק מי שמת (ב"ב דף קט: ופ"ד מהל' גולה) רלח להוכיח דלאקני קנה ומכר משמעצד מהכא דגבי צעל חוב שצח שלא היה צעין צשעת הלווא' ^(א) ודחי ר"מ היא דלמר אדם מקנה דבר שלא צל לעולם וא"ת ולוקח משמואל דלמר צעל חוב גובה את השבח ושמואל גופיה הוא דבעי ליה הסם דלא מצי למימר דשמואל נמי סבר כר"מ ומצעי ליה אליבא דרצנן דהא צפרק אע"פ (כמוצות דף נט.) פסק שמואל כר' יוחנן הסקנדר דלית ליה אדם מקנה כר' וי"ל דהא דלמר שמואל צעל חוב גובה את השבח היינו לפי המסקנא דהסם דפשיט דלאקני קנה ומכר משמעצד אף לרצנן ואם תאמר אדרבה לוכח מהכא דלא משמעצד מדלא טריף צע"מ ממשעצדי דטריף לוקח ^(א) דאין לומר דלמר שטרף צע"מ קרקע מן הלווקח קנה המוכר קרקעות ומכרן דא"כ גם השבח יגבה מהנהו משעצדי דגם השבח היה קצוץ כיון שכבר טרף הבעל חוב קודם שלקח זה הקרקע וי"ל דמיירי שזה הקרקע עשאו המוכר לצעל חוב אפומיקי ולכן גובה אותו צע"מ ואע"פ שיש שאר משעצדי אך קשה אמאי דחיק לדחוי צפרק מי שמת (ב"ב דף קט: ופ"ד מהל' גולה) ר"מ היא יעמיד כשעשאו אפומיקי דאז צעל חוב גובה את השבח היתר על היציאה חסם כדין יורד למוך שדה חבירו כדמשמע עליו ^(א) יעמיד צלוקח מן הגולן וכגון שיש לו קרקע או קנו מידו כדמתוך לקמן צשמעתי:

כגון שגול שדה מחבירו (א) מלאה פירות ואכל את הפירות והפך בה ברות שיחין ומעורות יבא נגול לגבות פירות גובה מנכסים בני חורין רבה בר רב הונא אמר כגון שגול שדה מחבירו וזל' חוב

נגולן: לא צעל חוב. שטרפה צעל חוב ממנו צצביל חובו ולא גזולה היתה דההיא ודאי אית ליה שצחא דמכירה מעלייתה היא כל זמן שלא טרפה ממנו שאם פרע המוכר מעותיו לצע"מ הרי הוא מסולק מן הלוקחות הלכך כי משלם ליה יותר ממנה שקיבל השתא הוא דהדר וצין מיניה קרקע המוכרה לו ולא מחוי כשכר מעותיו: **לאכילס פירות.** ק"ד הא מיירי צצדה שטרפה מילאה פירות מיד הלווקח וחזר לוקח לגבות מן המוכר ואי צשטרפה צעל חוב מי אית ליה לצע"מ פירות גמורין המחוברין צקרקע ואין לריכין לקרקע כלום שיכול לטורפן: **גובה את השבח.** וכל הקרקע טורף מיד הלווקח כמו שהיא משוּבחת ע"י הלווקח: **גזול וגזול.** וכגון שגולה עם פירותיה ומכרה אי נמי גולה צלא פירות ומכרה לאחר ועשה צה פירות וטוען גזול ארעאי אצבח. ומיהו היציאה שהוציא הלווקח ישלם לו הנגול שהרי ממוך קך הוצשנה יותר ואם אין השבח יותר אלא היציאה יתירה נותן לו יציאה שיעור שצח דדיו: **הא דכאיתא כו'.** רישא צנגול וסיפא צצעל חוב הוצמיה מותיב לה מירשא: **והא לא פשיט.** צצרייתהא עלה דהך דמתינין דאין מוציאין דתוקמה צצעל חוב: **והרי היא יוצאה משחם ידו.** צצתי דין מוציאין אותה מידו: **צזהו גובה.** לקמיה צצדקסני. שלא מכרה גזול מוכר: **והרי היא יוצאה דין: גולן ממאן גבי.** ממואן ש לו לגבות וכי מה נתן לה: **והשביחה.** והרי היא צצין יוצאה משחם ידו של לוקח אלא אית ליה שצחא ללווקח מנגולן: **שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה.** ועשאו פירות גמורין וגזול לוקחה עם פירותיה ואינו נותן אלא יציאה דקאמר ארעאי אצבח וקמני דלווקח חזר וגובה מנגולן מן המחוברין: **אמר רבא כו'.** האי כשהוא גובה לאו צלוקח קאמר צצשלא מכרה עסקינן וגובה את הקרן דקאמר צנגול. וא"ת קרן אמאי גובה מנכסים משועצדים הרי קרקע לפניו כגון שחפר צה ברות דאפחתה משויה:

יכול לחזור צו. וצשלא נתן מעות: אינו יכול לחזור צו. ואפילו לא נתן מעות שהקרקע נקנית צחוקה והמעות על זה מלוה: **חיישא.** שק מלא קשרים: **מדי דישא אמלרי.** מתקן גבולי השדה ומגביסה: אינא דאמרי אפי' באחריות נמי. אע"ג דסוף סוף עליה הדר אין יכול לחזור צו שמואל מעצד עליו

יכול לחזור בו *משהחזיק בה אינו יכול לחזור בו דא"ל חייאת דקמרי סברת וקבלת מאימתי הוא חזקה צמכי דייש אמצרי ואיכא דאמרי יאפילו באחריות נמי דאמר ליה אחוי טרפך ואשלם לך איתמר המוכר שדה לחבירו ונמצאת שאינה שלו רב אמר יש לו מעות ויש לו שבה ושמואל אמר מעות יש לו שבה אין לו בעו מיניה מרב הונא פירש לו את השבח מהו טעמא דשמואל משום דלא פירש שבחא והכא הא פירש לה או דלמא טעמיה דשמואל כיון דלית ליה קרקע מחוי כרביית א"ל ^(א) אין ולא ורפיא בידיה איתמר אמר רב נחמן אמר שמואל מעות יש לו שבה אין לו אע"פ שפירש לו את השבח מאי טעמא כיון דקרקע אין לו שבר מעותיו עומד וגומל איתיביה רבא לרב נחמן ^(א) דאין מוציאין לאכילת פירות ולשבח קרקעות ולמזון האשה והבנות מנכסים משועבדים מפני תיקון העולם ממשעבדי הוא דלא מפקינן הא מבני חורין מפקינן וקתני מיהא לשבח קרקעות מאי לאו בלווקח מנגולן לא בבעל חוב אי בבעל חוב אימא רישא אין מוציאין לאכילת פירות ואי בבעל חוב בעל חוב מי אית ליה פירי ^(א) והאמר שמואל יבעל חוב גובה את השבח שבה אין האב פירות לא אלא פשיטא בגזול וגזול ומדרישא בגזול וגזול סיפא נמי בגזול וגזול מידא אריא הא כדאיתא והא כדאיתא והא לא תני הכי ^(א) לשבח קרקעות כיצד הרי שגול שדה מחבירו והרי היא יוצאה מתחת ידו כשהוא גובה גובה את הקרן מנכסים משועבדים ושבח גובה מנכסים בני חורין היכי דמי אילימא כדקתני גולן במאן גבי אלא לאו כגון שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה א"ל לאו תרוצי קא מתרצת תריין נמי בבעל חוב ת"ש לאכילת פירות כיצד הרי שגול שדה מחבירו והרי היא יוצאה מתחת ידו כשהוא גובה גובה את הקרן מנכסים משועבדים ופירות גובה מנכסים בני חורין היכי דמי אילימא כדקתני גולן במאן גבי אלא לאו כגון שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה אמר רבא ^(א) הכא במאי עסקינן כשעמד

נגולן: לא צעל חוב. שטרפה צעל חוב ממנו צצביל חובו ולא גזולה היתה דההיא ודאי אית ליה שצחא דמכירה מעלייתה היא כל זמן שלא טרפה ממנו שאם פרע המוכר מעותיו לצע"מ הרי הוא מסולק מן הלוקחות הלכך כי משלם ליה יותר ממנה שקיבל השתא הוא דהדר וצין מיניה קרקע המוכרה לו ולא מחוי כשכר מעותיו: **לאכילס פירות.** ק"ד הא מיירי צצדה שטרפה מילאה פירות מיד הלווקח וחזר לוקח לגבות מן המוכר ואי צשטרפה צעל חוב מי אית ליה לצע"מ פירות גמורין המחוברין צקרקע ואין לריכין לקרקע כלום שיכול לטורפן: **גובה את השבח.** וכל הקרקע טורף מיד הלווקח כמו שהיא משוּבחת ע"י הלווקח: **גזול וגזול.** וכגון שגולה עם פירותיה ומכרה אי נמי גולה צלא פירות ומכרה לאחר ועשה צה פירות וטוען גזול ארעאי אצבח. ומיהו היציאה שהוציא הלווקח ישלם לו הנגול שהרי ממוך קך הוצשנה יותר ואם אין השבח יותר אלא היציאה יתירה נותן לו יציאה שיעור שצח דדיו: **הא דכאיתא כו'.** רישא צנגול וסיפא צצעל חוב הוצמיה מותיב לה מירשא: **והא לא פשיט.** צצרייתהא עלה דהך דמתינין דאין מוציאין דתוקמה צצעל חוב: **והרי היא יוצאה משחם ידו.** צצתי דין מוציאין אותה מידו: **צזהו גובה.** לקמיה צצדקסני. שלא מכרה גזול מוכר: **והרי היא יוצאה דין: גולן ממאן גבי.** ממואן ש לו לגבות וכי מה נתן לה: **והשביחה.** והרי היא צצין יוצאה משחם ידו של לוקח אלא אית ליה שצחא ללווקח מנגולן: **שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה.** ועשאו פירות גמורין וגזול לוקחה עם פירותיה ואינו נותן אלא יציאה דקאמר ארעאי אצבח וקמני דלווקח חזר וגובה מנגולן מן המחוברין: **אמר רבא כו'.** האי כשהוא גובה לאו צלוקח קאמר צצשלא מכרה עסקינן וגובה את הקרן דקאמר צנגול. וא"ת קרן אמאי גובה מנכסים משועצדים הרי קרקע לפניו כגון שחפר צה ברות דאפחתה משויה:

(ח) בעל חוב גובה את השבח. צעל חוב שהלוה לחבירו מעות ומכר ליה הנכסיו והשמיטם לוקחות, טורף צעל חוב הגוף

ושצח (בבבבות ב.) ואינו מחוי ללווקח כלום (ב"ב צה.). ובמרה לאחר והשביחה. והרי היא יוצאה משחם ידו של לוקח, שהנגול מוציא צצין (קדמן עב.). ששהוא גובה. כשהלוקח גובה מעות מן הגולן (טו.). מנכסים משועבדים. טורף לקחות שלקח אחריו, מפני שהאחריות שצח צשטר מכירתו קודם לתקפו (טו.). ושבה גובה מנכסים בני חורין. ולא משועבדים, מפני מקון השלם, דאין לקחותיו יטולן להוחר צצבר שאלן לו קנא כגון אחריות השבח והפירות. צצשלא כקנן מחרין להטח מקום לגבות ממנו ואי לא מורי אפסידו אפסיהו (טו.).

יכול לחזור צו. וצשלא נתן מעות: אינו יכול לחזור צו. ואפילו לא נתן מעות שהקרקע נקנית צחוקה והמעות על זה מלוה: **חיישא.** שק מלא קשרים: **מדי דישא אמלרי.** מתקן גבולי השדה ומגביסה: אינא דאמרי אפי' באחריות נמי. אע"ג דסוף סוף עליה הדר אין יכול לחזור צו שמואל מעצד עליו ולא מצי אמר הוא הוציל וסופך לשלם לי מעותי השתא דצברי אעכס: **דאמר ליה אחוי טרפך ואשלם לך.** כשיעמידוך ^(א) ויחוי צצין ויכתוב לך הדיון שטר טורף עלי שצצין טרפיה ממך צצצביל צא ואשלם לך וכל כמה דלא עמדת צצין איני ירא מהם: שאינה שלו. שלא היתה של מוכר שהיתה גזולה צידו והנגול צא ומוציא מיד הלווקח: יש לו. ללווקח מן המוכר מעות: **יש לו שבה.** אם זה השצח את הקרקע צצבל אז צצגדר ^(א) קודם שהוציא נגול מידו גובה לוקח מן המוכר שצח. ואם תאמר הנגול יתן השבח שהרי השצבו קרקע והכסיפה ציד הגולן: **שצח** אין לו. לקמן מפרש טעמא: **פירש לו את השבח.** כשמכרה לו התנה אם יטרפיה מידך אשלם לך את השבח מהו: **כיון דליס ליה קרקע.** הוציל ואין קרקע זו שלו נמצא שאין כאן שום מכר והמעות מלוה אלא וכשמשלם יותר ממנה שטנל מחוי כרציה: אין ולא. מחילה אמר אין וחזר ואמר לאו. רפוי היה הדבר צידו שלא היה יודע שצחם של דבר יפה: **לאכילס פירות כו'.** מפרש להו לקמן:

השבח מהו: **כיון דליס ליה קרקע.** הוציל ואין קרקע זו שלו נמצא שאין כאן שום מכר והמעות מלוה אלא וכשמשלם יותר ממנה שטנל מחוי כרציה: אין ולא. מחילה אמר אין וחזר ואמר לאו. רפוי היה הדבר צידו שלא היה יודע שצחם של דבר יפה: **לאכילס פירות כו'.** מפרש להו לקמן: **למזון האשה והצנות.** מנאי כמותה שמקבל עליו את תהא תבא צצצית ומיתמוא מנכסי וכן הצנות צצן נוקבן דיהוו ליכי מיעא' אינון יהיו יתבן צצצית ומיתמון מנכסי עד דתלקחן לגוצריין ^(א). אין מוציאין לאחד מכל אלו מנכסים משועצדים: **מפני סיקון העולם.** שאם אחת אומר יטרפו לקוחות על קך אין לך אדם שלוקח אפילו קבל אחריות וצצח חוב זה מוטל עליו ודבר שאין לו קצין הוא ואכילת פירות ושצח קרקעות נמי דבר שאינו ידוע הוא ואין הלוקחות יודעין להוחר צצך: **מאי לאו צלוקח שחר מנגולן.** והשצציה וצא נגול וטרפה חזר לוקח וגובה וכן מן המוכר אפילו מנכסים משועצדים שמכר אחר מכירה זו דשטרו של זה קודם שצח צו אחריות והשצח מנכסים צני חורין ולא משועצדים מפני תיקון העולם כשצח לא היה קצוץ צשעת מכירה כשקיבל עליו אחריות אלמא אית ליה ללווקח שצח אחריות אלמא אית ליה יותר ממנה שקיבל השתא הוא דהדר וצין מיניה קרקע המוכרה לו ולא מחוי כשכר מעותיו: **לאכילס פירות.** ק"ד הא מיירי צצדה שטרפה מילאה פירות מיד הלווקח וחזר לוקח לגבות מן המוכר ואי צשטרפה צעל חוב מי אית ליה לצע"מ פירות גמורין המחוברין צקרקע ואין לריכין לקרקע כלום שיכול לטורפן: **גובה את השבח.** וכל הקרקע טורף מיד הלווקח כמו שהיא משוּבחת ע"י הלווקח: **גזול וגזול.** וכגון שגולה עם פירותיה ומכרה אי נמי גולה צלא פירות ומכרה לאחר ועשה צה פירות וטוען גזול ארעאי אצבח. ומיהו היציאה שהוציא הלווקח ישלם לו הנגול שהרי ממוך קך הוצשנה יותר ואם אין השבח יותר אלא היציאה יתירה נותן לו יציאה שיעור שצח דדיו: **הא דכאיתא כו'.** רישא צנגול וסיפא צצעל חוב הוצמיה מותיב לה מירשא: **והא לא פשיט.** צצרייתהא עלה דהך דמתינין דאין מוציאין דתוקמה צצעל חוב: **והרי היא יוצאה משחם ידו.** צצתי דין מוציאין אותה מידו: **צזהו גובה.** לקמיה צצדקסני. שלא מכרה גזול מוכר: **והרי היא יוצאה דין: גולן ממאן גבי.** ממואן ש לו לגבות וכי מה נתן לה: **והשביחה.** והרי היא צצין יוצאה משחם ידו של לוקח אלא אית ליה שצחא ללווקח מנגולן: **שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה.** ועשאו פירות גמורין וגזול לוקחה עם פירותיה ואינו נותן אלא יציאה דקאמר ארעאי אצבח וקמני דלווקח חזר וגובה מנגולן מן המחוברין: **אמר רבא כו'.** האי כשהוא גובה לאו צלוקח קאמר צצשלא מכרה עסקינן וגובה את הקרן דקאמר צנגול. וא"ת קרן אמאי גובה מנכסים משועצדים הרי קרקע לפניו כגון שחפר צה ברות דאפחתה משויה:

יכול לחזור צו. ואם לא נתן מעות (בבבבות ב.). משהחזיק בה אין יכול לחזור בו, ודכיל למימר ליה אחוי ליה טריפא ואישלם לך. הא דאמ' אביי המוכר שדה לחבירו ויצאו עליה עסקין וכו'. וזו השמועה היא בפי' מי שהיה נשוי שתי נשים (כתובות צ"ב.) ובתחילת בבא קמא (דף ח.). ואימר המוכר שדה לחבירו ונמכרה בשעתו, כלמי' גזולה היתה בידו. מוכרה דשמועה בשבת ושבתא ארעא כמילא (פליגין רב ושמאלא דבא. רב אמ' יש לו מרעות לך ב' שבה, ושמאלא אחי' מעות יש לו שבה אין לך, ואמ' רב נחמן אפי' שפירש לו את השבה, אין לו מרוב רבא מיהא דהנן בבסתא גיטין פ' הניזקין (מח.). אין מוציאין לאכלת פירות ולשבח קרקעות ולמזון האשה והבנות מנכסים משועבדים, מפני תיקון העולם. וזו מבני חורין היכי דמי אילימא כדקתני גולן במאן גבי אלא לאו כגון שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה א"ל לאו תרוצי קא מתרצת תריין נמי בבעל חוב ת"ש לאכילת פירות כיצד הרי שגול שדה מחבירו והרי היא יוצאה מתחת ידו כשהוא גובה גובה את הקרן מנכסים משועבדים ופירות גובה מנכסים בני חורין היכי דמי אילימא כדקתני גולן במאן גבי אלא לאו כגון שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה אמר רבא ^(א) הכא במאי עסקינן כשעמד

נגולן: לא צעל חוב. שטרפה צעל חוב ממנו צצביל חובו ולא גזולה היתה דההיא ודאי אית ליה שצחא דמכירה מעלייתה היא כל זמן שלא טרפה ממנו שאם פרע המוכר מעותיו לצע"מ הרי הוא מסולק מן הלוקחות הלכך כי משלם ליה יותר ממנה שקיבל השתא הוא דהדר וצין מיניה קרקע המוכרה לו ולא מחוי כשכר מעותיו: **לאכילס פירות.** ק"ד הא מיירי צצדה שטרפה מילאה פירות מיד הלווקח וחזר לוקח לגבות מן המוכר ואי צשטרפה צעל חוב מי אית ליה לצע"מ פירות גמורין המחוברין צקרקע ואין לריכין לקרקע כלום שיכול לטורפן: **גובה את השבח.** וכל הקרקע טורף מיד הלווקח כמו שהיא משוּבחת ע"י הלווקח: **גזול וגזול.** וכגון שגולה עם פירותיה ומכרה אי נמי גולה צלא פירות ומכרה לאחר ועשה צה פירות וטוען גזול ארעאי אצבח. ומיהו היציאה שהוציא הלווקח ישלם לו הנגול שהרי ממוך קך הוצשנה יותר ואם אין השבח יותר אלא היציאה יתירה נותן לו יציאה שיעור שצח דדיו: **הא דכאיתא כו'.** רישא צנגול וסיפא צצעל חוב הוצמיה מותיב לה מירשא: **והא לא פשיט.** צצרייתהא עלה דהך דמתינין דאין מוציאין דתוקמה צצעל חוב: **והרי היא יוצאה משחם ידו.** צצתי דין מוציאין אותה מידו: **צזהו גובה.** לקמיה צצדקסני. שלא מכרה גזול מוכר: **והרי היא יוצאה דין: גולן ממאן גבי.** ממואן ש לו לגבות וכי מה נתן לה: **והשביחה.** והרי היא צצין יוצאה משחם ידו של לוקח אלא אית ליה שצחא ללווקח מנגולן: **שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה.** ועשאו פירות גמורין וגזול לוקחה עם פירותיה ואינו נותן אלא יציאה דקאמר ארעאי אצבח וקמני דלווקח חזר וגובה מנגולן מן המחוברין: **אמר רבא כו'.** האי כשהוא גובה לאו צלוקח קאמר צצשלא מכרה עסקינן וגובה את הקרן דקאמר צנגול. וא"ת קרן אמאי גובה מנכסים משועצדים הרי קרקע לפניו כגון שחפר צה ברות דאפחתה משויה:

(א) שצח ק"ו. קטן. קדושין סה"ל. (ב) גיטין מח"א. (ג) צ"ק לה: (ל)קמן טו. קי: (מ)סוטה צב. (ז) לקמן עכ: (ז)קט: (ט)ש"ס ופסי' רשב"א. (ס) בריק"ל ובבב"א. רבה. ועי' רש"ל מהרש"א והמהר"ם על תרד"ה סיפא, (י) ברש"י בבבבבות ועל היר"ף, כתוב בובל והניי קודם. רפי' מלא הררעים, (י) בבבבבות(בב:). (י) ע"א ד"ה שצעת, (ט) דף טו: ועי' ש תרד"ה הא,

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דלמי' אחריו ופי' כשיעמידוך בדין ומוכר וכו' צצצביל אז לא ואשלם: (ב) ד"ה יש לו ופי' קרקע משוּבחת יש לומר כגון שגולה:

הנהגות הגר"א

[א] גב' מלאה פירות. ר"ב הרמב"ם ל"ג לה (ועמ"ש רבינו צח"מ ס"ר שצ"ג ס"ק י"א):

מוסף רש"י

יכול לחזור בו. אם לא נתן מעות (בבבבות ב.). משהחזיק בה אין יכול לחזור בו, ודכיל למימר ליה אחוי ליה טריפא ואישלם לך. הא דאמ' אביי המוכר שדה לחבירו ויצאו עליה עסקין וכו'. וזו השמועה היא בפי' מי שהיה נשוי שתי נשים (כתובות צ"ב.) ובתחילת בבא קמא (דף ח.). ואימר המוכר שדה לחבירו ונמכרה בשעתו, כלמי' גזולה היתה בידו. מוכרה דשמועה בשבת ושבתא ארעא כמילא (פליגין רב ושמאלא דבא. רב אמ' יש לו מרעות לך ב' שבה, ושמאלא אחי' מעות יש לו שבה אין לך, ואמ' רב נחמן אפי' שפירש לו את השבה, אין לו מרוב רבא מיהא דהנן בבסתא גיטין פ' הניזקין (מח.). אין מוציאין לאכלת פירות ולשבח קרקעות ולמזון האשה והבנות מנכסים משועבדים, מפני תיקון העולם. וזו מבני חורין היכי דמי אילימא כדקתני גולן במאן גבי אלא לאו כגון שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה א"ל לאו תרוצי קא מתרצת תריין נמי בבעל חוב ת"ש לאכילת פירות כיצד הרי שגול שדה מחבירו והרי היא יוצאה מתחת ידו כשהוא גובה גובה את הקרן מנכסים משועבדים ופירות גובה מנכסים בני חורין היכי דמי אילימא כדקתני גולן במאן גבי אלא לאו כגון שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה אמר רבא ^(א) הכא במאי עסקינן כשעמד

נגולן: לא צעל חוב. שטרפה צעל חוב ממנו צצביל חובו ולא גזולה היתה דההיא ודאי אית ליה שצחא דמכירה מעלייתה היא כל זמן שלא טרפה ממנו שאם פרע המוכר מעותיו לצע"מ הרי הוא מסולק מן הלוקחות הלכך כי משלם ליה יותר ממנה שקיבל השתא הוא דהדר וצין מיניה קרקע המוכרה לו ולא מחוי כשכר מעותיו: **לאכילס פירות.** ק"ד הא מיירי צצדה שטרפה מילאה פירות מיד הלווקח וחזר לוקח לגבות מן המוכר ואי צשטרפה צעל חוב מי אית ליה לצע"מ פירות גמורין המחוברין צקרקע ואין לריכין לקרקע כלום שיכול לטורפן: **גובה את השבח.** וכל הקרקע טורף מיד הלווקח כמו שהיא משוּבחת ע"י הלווקח: **גזול וגזול.** וכגון שגולה עם פירותיה ומכרה אי נמי גולה צלא פירות ומכרה לאחר ועשה צה פירות וטוען גזול ארעאי אצבח. ומיהו היציאה שהוציא הלווקח ישלם לו הנגול שהרי ממוך קך הוצשנה יותר ואם אין השבח יותר אלא היציאה יתירה נותן לו יציאה שיעור שצח דדיו: **הא דכאיתא כו'.** רישא צנגול וסיפא צצעל חוב הוצמיה מותיב לה מירשא: **והא לא פשיט.** צצרייתהא עלה דהך דמתינין דאין מוציאין דתוקמה צצעל חוב: **והרי היא יוצאה משחם ידו.** צצתי דין מוציאין אותה מידו: **צזהו גובה.** לקמיה צצדקסני. שלא מכרה גזול מוכר: **והרי היא יוצאה דין: גולן ממאן גבי.** ממואן ש לו לגבות וכי מה נתן לה: **והשביחה.** והרי היא צצין יוצאה משחם ידו של לוקח אלא אית ליה שצחא ללווקח מנגולן: **שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה.** ועשאו פירות גמורין וגזול לוקחה עם פירותיה ואינו נותן אלא יציאה דקאמר ארעאי אצבח וקמני דלווקח חזר וגובה מנגולן מן המחוברין: **אמר רבא כו'.** האי כשהוא גובה לאו צלוקח קאמר צצשלא מכרה עסקינן וגובה את הקרן דקאמר צנגול. וא"ת קרן אמאי גובה מנכסים משועצדים הרי קרקע לפניו כגון שחפר צה ברות דאפחתה משויה:

^(א) לפיל יד: ושה"ט לקמן גמ. נד. כי"צ ג.א. קבלמה. רש"ל ושי"ן שיש"ט תורה"ה והאמה, ט' ונתי' היטע מוס' גיטין נ: ד"ה לפי שז"ן ותי' קל"ט,

הנהגות הב"ח

^(א) תוס' ד"ה מדע וכו' דלא כתיב זה הבר' הי"ב נמי: ^(ב) בא"ד וא"ת ומלי רחם היא רלמא ההיא מ"יר:

גליון הש"ס

^{גמ'} יפה ויפה. עיין כי"צ דף י"ג ע"ל מוס' ד"ה אחר: שם והונא חברין. קדושין מו ע"ל:

מוסף רש"י

בעל חוב גובה את השבח. בעל חוב שהלוה לחבירו מעות ומכר לזה הנכסים ואשכנחם לקוחות, טורף בעל חוב הנוף והשבח (בבבא נב:.) וכל הקרקע טורף הלוך מעו שאל משנתה על מני הלוך (רע"ב יד:) וא"ל מחזיר ללוך כלום (ב"ב צה:).

רבינו חננאל

כגון שגזל שדה ונטלה מסיקין מחמתה, בא גנול לגבות דמי השדה, גובה אפי' ממשעבדי, בא לגבות דמי פירות, אינו גובה אלא מבני חורין, ומקשי', בין לרבא דאמ' דמי הדיק (הפירות) (חפירות) בורות שיחין ומערות, ובין לרבא בר רב הונא דאמ' דמי השדה שנטלה המסקיין, אמאי טרף ממשעבדי, מלוה על פה היא ומלוה על פה אינו גובה (אלא) ממשעבדי, ופריך', כה במאי שסיקין כגון שחבע הגנול לגזול בב"ד וחייבירו ב"ד לשלם, ואחר שנתחייב הלוך וכו' לרבא נכסיו, כזה הדין לטורף הגנול כל הנכסים שמכר הגזול מאחר שנתחייב לשלם בב"ד, מיהא שמעינן אינו כ"ד לרבא לשלם כמלוה בשטר דמי גובי אפי' ממשעבדי, דמי דאמ' שמואל אימילך ובתר הכי כתוב שפירא שבחא ופרי', כלומ' לא נתחוב אלו עד שתימלך במקנה הגנול (לד') [לך] כתוב, שהללו מעין חפרי השטר חשורין, ולא מטופסת דשטרשא שאין בהן ממש. שבח אין פיר' לא, ופריך רב יוסף, כביש (ללוה) [לך] קרקע, אמאי דאמרי, בשקנו מידו, ומקשי' עלה אביי וכי מותר ללוות סאה בסאה למי שיש לו קרקע או למי שקנו מידו, ופריך רב יוסף האי בהלואה אסיר אבל בוביני שרי, ואי' דאמ' רב נחמן קרקע אין לו, כלומ', כיון שנטרפה שדה זו מידו נמצא כאילו לא היה מוכירה מוכרה וכו' והי

שנטלו מסיקין. אנשים עכו"ם ונטלוה מן הגזול ומחמתו ומנן צבצב קמא (דף קטו:) הגזול שדה ממצירו ונטלוה מסיקין אם מתמת הגזול חייב להעמיד לו שדה אחר והרי היא יולאה מתמת ידו דקמני צנטלת מסיקין הוא: **בדינא משמע.** הלך צהאלא גנול קאמרי וגובה את הקרן דקאמר כשחפר צו צורות: **צעינא משמע.** כמו שהיה ולא שחפר צה צורות: **ומכר אם שהיה.** והרי היא יולאה מתמת ידו של לוקח דצינא וצעינא: **בתמיה.** פסקא מנא לתלמידי דהעומד **בדין לרבה צין לרבה.** דמוקמי גביית קרן מן הגזול צנגול הא מלוה על פה הוא ולא טרפא ממשעבדי: **כשעמד בדין.** קודם שמכר נכסיו וכיון דחייצוהו צ"ד אית ליה קלא והוה ליה כמלוה בשטר: **מאי פסקא.** פסקא מנא לתלמידי דהעומד **בדין אינו עומד על הפירות:** רב **חיננא צר שילת.** סופר היה: **אמליך.** שכאמתו כותב שטר הימלך כמוכר אם יקבל עליו להגבות ללוך משפר נכסיו קרנא ושכאל ופרי אם יטרפוה ממנו: **כגון שיש לו קרקע.** לגזול זה שמצוהו ללוך קרקע ולא מעות דהשתא לא מחזי כרצית: אסור ללות סאה כסאה שאל יוקרו חטין: **שלוהא שייך רצית טפי ממוכר:** **שקנו מידו.** על השבח דהיה ליה מחזיר משעת המכר קודם שיש שכן המתנת מעות: **מדע.** דגובה ולא מני לוקח למימר אנה אשכני: **שך כוסע לו מוכר ללוך.** בלחירות שטר המוכר: **ואשפי.** אשקיי. ודמיה על הר נשפה דמתרגס על טורא שליוא (רשעה יג): **ואדרי.** אטער מכל ערעור: **אינון ועמליהון ושחיהון.** וכיון דעל מוכר דהר גבי צבצב בעל חוב שנטלה וסחר הלוך על המוכר: **מסנה דלא כרצי ציה הכי.** שאין אדם מקבל עליו לחירות מה שהוא נותן: **ה"ג.** דאס נותן נכסיו צמתנה לא גבי בעל חוב שצחא הולץ ולא דהר על הנותן: **וכי יפה כה ממנה כו'.** בתמיה: **יפה ויפה.** צדצר זה דכיון דלא דהר גבי ליה לא מפסדין ליה צמדי דלא אפסדיה לצעל חוב צצשלמא גופה של קרקע א"ל אמאי^א וצנניה מאין אגבה חובי צכל שצחא א"ל מאי אפסדתיך: **מסעי ניה למר שמואל.** דצעל חוב גובה את השבח: **כשהוא גובה.** כשלוך חחר וגובה מן המוכר: **מנינו אחריני.** צדצר אחר: **צלוך מוגזל.** דנגזל ודאי טריף שצחא דלמר ליה ארעאי שצחא צכל צעל חוב כל כמה דלא טרפה לה לאו ידידיה הוא וצדשותא ללוך אשכנ: **על היציאה.** שהולץ הלוך שצחנא: **נוטל הלוך:** את השבח מצעל קרקע. מה שעודף על היציאה דלמר ליה פרעתי את חובך: **אין לו ללוך אלא מן היציאה שהולץ זה פורע לו שיעור שצח ושהאר מפסדי: אי צלוך מוגזל.** האי צע"ח היינו גזול: **קשיא רישא.** דקמני נוטל את השבח מצעל הקרקע: **קשיא רישא וסיפא.** דקמני צע"ח נותן את היציאה ולשמואל בעל חוב גובה השבח ואינו נותן כלום:

המגיע

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

כשעמד בדין על הקרן ולא על הפירות. תימה אס כן מאי מפני מיקון העולם^א הלא צדין לא גבי דמלוה על פה לא גבי ממשעבדי^ב יש לומר דאי לאו מפני מיקון העולם הוה אמנא הולץ ועמד צדין על הקרן יש קול גס לפירות^ג:

כגון שקנו מידו. וא"ת א"כ אמאי קאמר אמליך הלא סתם קנין לכמיה עומד וי"ל ה"מ כגון שהקנה לו דצר שהוא צעין דכיון דיפה כמו לעשות קנין רואה שיכתבו לו^ה:

בע"ל חוב גובה את השבח. נראה דגבי אפי' מן השבח שהשכיחו יתומים^א אע"פ שאין להם על מי לחזור והוה ליה כמתנה דלמרינן לקמן דלא גבי שצחא מ"מ גובה מן משום דכרעיה דלצוהו ויהאמ' דמוכח צפרק יש צכור (וכורות דף ג:.) דמן אין הצכור נוטל פי שנים צדאי' צכמוחוק ולא שצח ולא האשה כצכמותה ולא הצנת צכמוותיהן ופריך צגמלא והאמר שמואל בעל חוב גובה את השבח ומשני מקולי כחובה שנו כאן ומוזון צנות נמי תנאי כחובה כחובה דמי והתם משבח יתומים מיירי דאי משבח לקוחות אס כן מאי איירא דלא טריפי צנות משבח והלא מוגזל הקרקע נמי לא טריפי דאין מוציאין למזון האשה והצנות מנכסים משעבדים אלא ודאי שצח יתומים מיירי דוקא כצכות אשה ומוזנות דגבי לא גבו משבח צכל שאר צע"ח גבי ורש"י פירש התם מזון הצנות כגון נשא אשה ופסק לזון צתה ה' שנים ולפירושו אין ראייה דמני מיירי שצח לקוחות אך לא נהירא דלא שייך צכו תנאי כחובה^א והא דלמר צהמקבל (לקמן דף ק:.) יתומים אומרים אנו השבחנו ואין השבח שלך^ב

משמע דלא גבי משבח יתומים התם מיירי כשעשה אפומיקי ואומרים אנו השבחנו ותן לנו היציאה צדין יורד לתוך שדה מצירו שלל צדשות וכן מוקי התם צכסנקא כשעשה אפומיקי: **תדע שכן כתב בו.** אין לפרש דהכי מוכח דצע"ח גובה את השבח דצכיל דצע"ח גובה את השבח כותב מוכר ללוך שישלם לו את השבח צעל חוב ממנו דאין הלוך כתיב צה^א הכי נמי דלא טריף שצח אלא מן היציאה שישלם לו את השבח דלא"כ מאי פריך צמתנה דלא מוכי צה^ב הכי נמי דלא טריף שצח והלא אין תלוי גביית הצע"ח כצכית המוכר אלא יש לומר מדמשלם מוכר ללוך את השבח אין לחוש אס יגבהו צעל חוב ממנו דאין הלוך מפסדי כל כך וא"ת ומאי ראייה^א (ה) היא דלמא מיירי צלוך מוגזל דנגזל ודאי אית ליה שצחא וי"ל דאי צלוך מן הגזול איירי הוה ליה למכתב נמי^א ופיריהו^א אלא מיירי צצעל חוב דלית ליה פירי^ב אי נמי מדקאמר ועמליהון היינו הולאה ושחיהון היינו השבח היתר על היציאה ואי צנגזל הא גזול גופיה יידי ליה יליאה צדין יורד לתוך שדה מצירו שלל צדשות: הא

הוא קשיא אלא קשיא כאן בשבח המגיע

השבח או הפירות שבר מעותיו הוא נוטלה, הא אמ' רב יוסף כי האי גונא בוביני שרי. ומסקנא דשפתא, תותן שדוה מתנה וכא בעל חוב לטורפה, אינו גובה השבח. דלא גבי בעל חוב השבח אלא מן הקונה שדה משועבדים לבעל חוב. ודויק רבא מדפריש בשטר זביני, אנה אשפי ואמרק ואדרי זביני אילין אינון ועמליהון ושחיהון ואוקים קדמן, וצבי זבינא דנן וקביל עילויה, משום הכי גבי בעל חוב שבחא, דהא קביל עליה המוכר, ונתחצה הקנה בזה, אלא המתנה שאין בה חזר כלל, וא"כ גבי בעל חוב מן המקבל מתנה שבח, וכוה אמ' יפה כח המתנה מכח המכר. תניא, המוכר שדוה לחבירו וכו' בעל חוב ושיחא, אם השבח יותר על ההוצאה כו', פי', כן שקנאה בקי' והוציא י' כספים ושוה עתה ק"כ, נוטל בעל חוב השדה כולה והשבח כמות שהוא, ונותן לקונה י' כספים שהוציא על השדה, וחזרו הקונה ונוטל מן המוכר ק"י כספים. ואם ההוצאה יתירה על השבח, כגון שהוציא עליה כ' ושוה עכשיו ק"י, אין לו מבעל חוב אלא עשר כספים מן ההוצאה כשיעור השבח שהשביח בקרקע, ונוטל ק' מן המוכר, ומפסדי י' הלוך. וזו שנטל הקונה חלק בקרקע הוא נוטל.

זו.

עין מושפט נר מצוה

קבה א מ"י פ"ט מה' גולה ואנדה ה'ל' ג ו סמנ עשין עג טושי"ע ח"מ ס"י שעב סקיף א: קבו ב מ"י פ"א מה'ל' מלוה וזה ה'ל' ד סמנ עשין דר טושי"ע ח"מ ס"י קטו סקיף א וס"י קא סקיף א:

קבו ג מ"י פ"ט מה'ל' גולה ואנדה ה'ל' ד סמנ עשין עג טושי"ע ח"מ ס"י שעב סקיף א וסקיף ב: קבח ד מ"י פ"א מה'ל' מלוה וזה ה'ל' ג סמנ עשין דר טושי"ע ח"מ ס"י קטו סקיף א: קכב ה מ"י שם ה'ל' א טושי"ע שם סקיף א: קל ו ד מ"י פ"ט מה'ל' גולה ה'ל' ו סמנ עשין עג טושי"ע ח"מ ס"י שעב סקיף א וט"ש ונכר"ף:

מוסף תוספות

א. דקתני במתני' והנמכר לעיל ד'י:.) רש"י^א ג. ואי אמרת דמלוה צ"פ גמי דלא טרפא ממשעבדי מפני חיקון העולם הוא למאן דאית ליה ששבורא דאורייתא, כ"י"ח לא דנקט ליתנה כל מלוה צ"פ. ומכ"י^ג. ג. והוה לו למימר דלטרופ ממשעבדי אלא דלא אמרי' הכי מפני חיקון העולם, ואוקימתי' דרב אשי נמי הכי מפרשינן דאצי"ג דעמד בדין גנול עם הלוקח והוציאה מידו אפי'ה אינו גובה פירות מלקוחות דגזולו ואפי' מאותן שלקחו מאותה שעה ואילך אלא ככני חורין לחזר ומפני חיקון העולם. כ"ן ונתי' ממשי"ל ומתריס' שיק'. ד. דקרייל (בב"ב מ.) קנין בפני שנים ואין צריך לומר כחבור ולא מסתבר שיהלוק שמואל ע"י. מוס' ה"ה"ש. ה. אבל שבח ופירות העתידין לבוא דאין ידוע אם יבואו אם לא ויבואו וכמה יהיו לא מקנה בזין יפה וצריך לימלך. מוס' ה"ה"ש. נתי' צמתת מנות. ו. בחיובם ואין נותן דמים כמו מן הלקוחות. מוס' כ"ן ט. ד"ה ה"ל. ד. גרע כחול של בע"ח טפי במה שעשה לו הלוה אפומיקי דהויא כאתח משרותיה דמשלם יציאה למי שהשביח ואילו לא עשאו אפומיקי היה גובה הכל מן היתומים בלא פרעתי ציאה כמו מלקוחות. כדפרשתי. מוס' כ"ן ט. ו. דאינו גיוונתי מכח שהיא בתה דאפי' בת אחרים היתה גיוונתי אם פסק עליה על אשתו שהיא כב"ח. מוס' צכיות ג. ו. ובעל חוב אומר אביכם השביח כו'. מוס' צכיות ג. ד. דמשום גנול הוא דכתב ליה וקביל עליה. רש"י. יא. כיון דנגזל שקלי הפירות דכדעיל. מיתת הפירות יב. כדאמר לעיל שבח אין פירי לא. מיתוס לרבינו"א.

עין משפט
גר מצוה

קל' ח ט מ"י פ"ט מהל'
גזילה ואבידה הל' ט
סמג עשין עג טו"ש"ע ח"מ
ס' שעד סעיף א:

[illegible]

א. [עי' מהרש"ל ורש"ש]
ב. דבלקוחות נמי אם
עשאה אפותיקי יש לו
לשלם ללוקח היציאה
אפי' מסיק ביה שיעור

הלילה אפותיקי הדריא כאחר
שיעור ארעא ושכחא א"כ
שאין שלו ולקחה אם מעות
ילא פקדון. מוס' ז"ק לה: ו
מתנה כדקאמר הכא, י"ל [ו]
לשמואל מעות מתנה ולא
מה מכר לו ראשון לשני כל
ד"פ. יא. ק"ל היכי דמי דר
וכות שכתב לידו קאמרינן
לכך פ"ת ז"ל דמית גזי

(א) לדעת ר"ח אפילו לא מסיק

והגזון בא להוציאה מבני

לכן מן הניגול, אבל אם נפלה לו לגול
ב הכא לא ניתן ליכתב, אלא הא דתני
תב. ופרקי', הכי השתא, התם אי למ
אברוחו אברח ליה, מוקים ליה לשו

ב. כתב הרמב"ם בפכ"א מהל' מלוה ול' של טעם הדם

גרע צו מן הירור חרבו'ן טענען
(צו:א) דיכר'ה בן שירה ו'ן לוקהר.
פון פערקידן, ו'שמואל א'ן מעות מתח
ה ואינן חורין, וצריכא. א'ן רבא,
ארעא אמילא, ב'ן קשאנא במנא ר
ב'ה ש'אנע ב'ן קשאנא, מעות י'ן
בבל א'ן נעט אלנות והשבי', ב'ן הל
ב'קע'ים הש'אנע'ים מ'ו. ופש' ליה.
נ'קראה גולנא. רב א'ן א'ן,
מ'ה גולנ'ן מן הגולנ'ן. מ'ה א'ן ציטורס
במכתה. וחזינן מ'ן כ'פ' א'יורו נ'ך
וחור השביחה, והו'היא רוצאה מתחת
ליה דליקום הימנוטתה, מפ'יס למריו

(א) צ"ק לה: וישל קלמן
(ב) בבחי' ארע
מקובל לה כשנעויר ארעא
שנבטח. ועי' מהרש"א
מהדוריו מהור"ם ש"פ.
(ג) ולקמן צ"ב צ"ק א"ל
(ד) ונצ"ק א"ל ולקמן צ"ב
גנין
אמל' (וויזן), א"ל גנין
א"ל (קדושין מז: ערסין
(ה) ו' ולעיל ד. ל' מכות
קד: צ"ב קסט: א"ל
ע"ה ברש"י א"ל
הר"ה, דאם השבתי וי' א"ל
ע"ה הציצא שבת וי' א"ל
לו כי אם הציצא. ועי'
ש"ש, ע"ה צ"ב קסט
ע"ה ש"ש, א"ל
א"ל וי' א"ל
במס' צ"ק א"ל ד"ה הניח
ש"ש חס' לקמן א"ל ד"ה
ש"ש.
א"ל ד.
ד"ה דלמא, א"ל וי' א"ל
הכי מ"מ וי' א"ל
ע"ה ש"ש

(א) גמ' ולכי אתי מריה:

גמ' מעות חורדין. עי' ב"ב
עמ ע"א תוס' ד"ה אלז:
שם חור ולקחה מבעלים.
עי' בהר"ס פ"ו מ"ג
דתרומות:

[N] תוֹם דָּ"ה הָא
כו' אִמְאִי נוֹטֵל שָׂה
עַל הַיְיִאָה. נ"ב וּלְנִ
דְּהוּ קוּשִׁית גַּמ' בְּאִמַּת
הַיְיִאָה כו' כְּדִין יוֹרֵד שֶׁלֹּא
בְּרִשּׁוֹת וְכִמוּ בְּאִפְסוּתִיקִי
(וּכ"כ הַרְמַצִּין בְּמַלְחָמוֹת
דְּלֹא כַּשִּׁין ס' קט"ו ס' ס"ק
כו) :

[illegible]

מרשותו, דקימו' לן שמן
מ' מעות יל' לו, שבח אין
וכן, לא נעניין מלש אחותו,
המכר שיה' לחבירו
הזקוקה ושהו מאתים יש
בבא אין לו. ואחריה טעות
בזמן הגזלן וקחין שיעור
מכר ראשון לשני לזכות
יליקום בהימנותיה. דברים
יפורשה, הדינן מר וזטרא
מן עב;), הלכ' מלוה ישר'
דו, כשהוא גובה את
ממיקים ליה לשבירה. הכא

170 על התחתונה וכו', ודברים

^(א) [דומה להסבא פליגי ג"כ ר' אחא וריבנא דבגליה טו: ופ"ט, § בכת"י, דטורח, כ"יל רש"י, § [מספ' דנדרים כפיו ועי' מוס' מנחות לא: ד"ה דמנא], § [והבא, רש"י], § צ"ל בא, רש"י, § [נ"ט מוס' ד"ה שוס], § בדפדפי' מנח' וצ"ל מנתיא, § ברש"י על הירוף ורב"י, ומסמך, § מספר המקור רש"י שער כט', § [ש"ך לנ"ט], § [נ"ט מוס' ימות גל, ד"ה קריאה],

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה זכנה אורחא אס קודם טו, ג"כ ורמב"ם פ"י אפילו אחר שלקחה [ועמ"ש] ריבנו צמח ס' שער פ"ק ג:.

רבינו חננאל

וסנאי דשמת' כרב אשי דאמ' ניהא ליה דליקום בהמנותיה. הלא תראה כדאחקיף ליה רמי בר חמא פרוק ליה רבא תתא כחזבי קרקע שגולמתיך: אי אים ליה **אחצא אחצמי**, לנגול שיכול לגבות חובו ממנה ואמר ליה צו שגולמי אני חפץ הא טרח אצתרה ואמרינן לאוקמה קמיה לוקח צעי: יבציה **ניסליה נמסנה**. נגול לנגול: ועד אימס. יאחנה מצעלים הראשונים דלמרינן דמשך דמחא ליה דליקו דהימנותיה לקח: **עד שעת העמדה דין**. עד שיטרפוה מן הלוקח ויעמידו דין אצל משעמד ברשעו עד שעת העמדה דין גלי אדעמיה דלא מתימן הוא ואס לקחה אחרי כן לאו לאוקמיה קמיה לוקח צעי: **עד דמטא אדרכתא לידיה**. עד שמיצוהו צ"ל לפרוע ללוקח מעותיו ועמד צמדרו עד שכתצו פסק דין ונתנו ללוקח על נכסיו של גולן שצ"מ שמשלס יחיוי כהן וסיינו משעים יוס לאחר שעמד דין כדלמרי' בהגול [בתרא] (צ"ק דף קיז:). **עד דמסחנן יומי דאכרסא**. לאחר שמשא זה קרקע משל גולן וצא לצ"ד והן מכריזין שכל מי שרוצה לקנות קרקע יצא ויקמנה כדלמרי' צערינן (דף כא:). שום היחומין שלשים יוס^א: **מסקיף לה רמי צר חמא**. אהא מה מכר ראשון לשני כו': **ספא**. הא רב: **צמאמינו**. שאמר לו אני סומך עליך שמתנה צידי: **גמר ומקיני**. כשלקחה מצעלים הראשונים: **מלוסי**. של חיות ועופות ושל דגים: דבריו **קיימין**. לקמן פריך מאי שנא רישא כו': **הא גברא והא פיוצנא**. הרי אדם גדול וכמוהו משוצמו דקמני יצא אמנה כלומרש לא קנה לוקח כיון דהיא שעתא לאו ידיה הוו נכסי אצוי ולא אמרינן מה מכר לו ראשון לשני כל זכות שצנא לידו: לא **סמכא**

^(א) בשעמית' דסמין עליה דאיל.

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

הא מית. לוקח ומי יחרטו עוד להעמידה צידו בחייו ולא לאחר מותו. מ"ד כו': **דמים גולן**. לאחר שלקחה והצנים צאים להוציא מיד נכחוון להעמיד ממכרו אלא צימי חייו **ניחא ליה**. מעיקרא: **דליקו דהימנותיה**. אפילו לאחר מיתה: **סוף סוף קרו לנביה בני גולנא**. נמלא שאף לאחר מיתה מחפזין אותו: **זכנה אורסה**. אס [א] קודם שלקח מן הצעלים חזר ומכרה לאיש אחר לצד מן הראשון או הורשה לאחר מצביו או יבצה צמתנה ואחר כך לקחה האי ודאי איגלי דעתיה דלאו לאוקמי קמיה לוקח ראשון צעי ולא ניהא ליה דליקום דהימנותיה שחרי מכרה לשני: **נפלה ליה**. לגולן בירושא שמתחילה גולה לאחר ממורישיו ומת הנגול: **ירושא ממילא הויא**. [והא] ליכא למימר ניהא ליה דליקו דהימנותיה דהא לא טרח אצתרה דנימא גלי דעתיה דניחא ליה דליקו הלכך הוי כירש דעלמא

ווחזר ותוצעה ונותן מעות ללוקח:

גבייה צחובו. לאחר שגולה ומכר לו וצא^א לו אצל נגול ואמר לו הגבה לי חובי קרקע שגולמתיך: אי אים ליה **אחצא אחצמי**, לנגול שיכול לגבות חובו ממנה ואמר ליה צו שגולמי אני חפץ הא טרח אצתרה ואמרינן לאוקמה קמיה לוקח צעי: יבציה **ניסליה נמסנה**. נגול לנגול: ועד אימס. יאחנה מצעלים הראשונים דלמרינן דמשך דמחא ליה דליקו דהימנותיה לקח: **עד שעת העמדה דין**. עד שיטרפוה מן הלוקח ויעמידו דין אצל משעמד ברשעו עד שעת העמדה דין גלי אדעמיה דלא מתימן הוא ואס לקחה אחרי כן לאו לאוקמיה קמיה לוקח צעי: **עד דמטא אדרכתא לידיה**. עד שמיצוהו צ"ל לפרוע ללוקח מעותיו ועמד צמדרו עד שכתצו פסק דין ונתנו ללוקח על נכסיו של גולן שצ"מ שמשלס יחיוי כהן וסיינו משעים יוס לאחר שעמד דין כדלמרי' בהגול [בתרא] (צ"ק דף קיז:). **עד דמסחנן יומי דאכרסא**. לאחר שמשא זה קרקע משל גולן וצא לצ"ד והן מכריזין שכל מי שרוצה לקנות קרקע יצא ויקמנה כדלמרי' צערינן (דף כא:). שום היחומין שלשים יוס^א: **מסקיף לה רמי צר חמא**. אהא מה מכר ראשון לשני כו': **ספא**. הא רב: **צמאמינו**. שאמר לו אני סומך עליך שמתנה צידי: **גמר ומקיני**. כשלקחה מצעלים הראשונים: **מלוסי**. של חיות ועופות ושל דגים: דבריו **קיימין**. לקמן פריך מאי שנא רישא כו': **הא גברא והא פיוצנא**. הרי אדם גדול וכמוהו משוצמו דקמני יצא אמנה כלומרש לא קנה לוקח כיון דהיא שעתא לאו ידיה הוו נכסי אצוי ולא אמרינן מה מכר לו ראשון לשני כל זכות שצנא לידו: לא **סמכא**

בבא מציעא שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

מאי גזרינא מינד. וא"ת וכי מכרה נמי מה גזלו והלא כריך להחזיר לו מעותיו וי"ל דמ"מ יקראנו גולנא כל זמן שלא יפרע לו: **ארצי קמיה בי היכי דליקום בהימנותיה**. משמע דהכי הלכתא מדלח נקט לשנא דלא נקרייה גולן^א ועוד דהלכה כרב

אשי דהוא צמרהא וגדול צממה וצמנין^ב: **האי שטרא חספא בעלמא הוא**. וא"ת ולימא דקני לה צמה שהחזיק בה^ג אחר שקנאה גולן וי"ל דמשמע ליה משעה שקנאה הגולן היא של לוקח אע"פ שלא עשה זו שום מעשה^ד וא"ת מעותיו שהיו תמלה מלוה^ה נעשו עתה מכר וי"ל צאתרא דלא קנו בצכספא א"ר צמלה אינו יכול לקנות כדלמרינן פ"ק דקדושין (דף ו:). המקדש צמלה אינה מקודשת וצמכר לא קנה והא דלמרי צמלה מקדש (דס דף מ:). ושזין צצמכר קנה היינו צמלה שיש לו על אחריני^ו דלא צאסה צענין זה מקודשת לנ"ע אי לאו דאשה לא סמכא דעתה ויראה שחוזר וימחול אצל צמלה שאשה צייבת לו אס מוחל לה ומקדשה צה אינה מקודשת דלא נתן לה כלום דמקמי הכי היה צרשונה וכן צמכר לא קנה אע"ג דכשמוקדשה צהנאת מחילת מלוה היא מקודשת דלא גרע מאכרוח לו זמנא ואדער עליך לשלעזון דמוקדשת וכן צמכר אס מכר צהנאת מחילה קונה כמו דהחליף דמי שור צפרה מי"מ לא משמע ליה שהיה מקנה לו צהנאת מחילת מלוה משום דמשמע מיד שלקחה הגולן קנה לוקח ראשון:

בההיא הנאה דקא סמיך בו. והויא כאליו א"ל שדה זו תהא קניה לך לנשאקחנה: **מה שאירש מאבא מכור דך לא אמר ב"דום**. וא"ת לימא דרב דלמרי כר"מ^א וצרימא כרצנן^ב וי"ל דלדין קפריך דאית לן כרצ דאיתא פרק אחיו נשך [לקמן דף עב:]. דמייתי גמרא טעמא דלא ליקריה גולנא וניהא ליה דליקו דהימנותיה וסגיגרא לן כרצנן דאין אדם מקנה דבר שלא צא לעולם דשמואל פסיק כרצי יוחנן הסנדלר^ג פרק אע"פ (מנחות דף עט:). ורב נחמן סבר צפירות דקל אף משצאו לעולם יכול לחזור צו ורב האי פסק וילאין הלכה כרב צהא משום דס"ל דאין אדם מקנה דבר שלא צא לעולם וכי' ולא נהירא מנח דלחיו נשך [לקמן דף עב:]

קנויה דך מעבשיו. מימה מהס כריך מעבשיו כיון דאדם מקנה דבר שלא צא לעולם דאי לעניין חורה^א הא כל זמן שלא צא לעולם יכול לחזור אע"י דלמרי מעבשיו^ב וי"ל דמ"מ אס קרע השטר או שאצד קודם שלקחה זה דקני כיון דלמרי מעבשיו^ג: **שדה**

דעתיה ומאי שנא רישא ומאי שנא סיפא אמר רבי יוחנן סיפא מה שאירש מאבא היום משום כבוד אביו מה שתעלה מצודתי היום משום

דעסיה. ללוקח דלמרי מן יימר שירש מאציו כלום שמשא ימכור אצוי נכסיו בחייו: **שלחוס**. להא מיוצנא דרב ששת דלחומי דארב: אינה לריכה לפניו אלהייה כדלמרי' שאלין צהן יודע לפרקה. ומשנות הגאונים פורשין לנגא' דליכא קושא מעליא אל תעלוה לגיו: הוה עוצנא צפומצדיסא. שדנו דין כרצ ואותצין מהא מתנימין^א ואמר רב יוסף כו': משום כבוד אציו. כשהיה אציו גוסס וצריך מעות לקבורתו ולתכריכין ומחריס^ב לכבוד אציו שלא לשהותו צציוון: משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

עין מושפט נר מצוה

קל"ו א מ"י פ"ע מהל' גולה הל' טו סנה עשין עג טושי"ע מי"מ ס"י שער פני א: קל"ח ב ג מ"י שס הל' יא טושי"ע שס סני ב: קל"ט ד מ"י שס הל' יב טושי"ע שס סני ב: ק"ב ה מ"י שס הל' יג טושי"ע שס סני ד: ק"ב ו מ"י שס הל' י טושי"ע שס סני ב: ק"ב ז מ"י סני"ב מהל' מוכריה ע"ה ד: סנה עשין פב טושי"ע מי"מ ס"י דלח סני א:

גליון הש"ס

גב' לאוקמה קמי לוקח קבעי. עיין כרש"י פ"ו משנה ג דמדות: שם בטה כמכר. עיין מנילה טו: וצריס דפ"צ דמעשיות:

מוסף רש"י

מה שאירש מאבא מכור דך כו' לא אמר כלום. דאין אדם מקנה דבר שלא זכא צו [מנחות] צ"צ.

מוסף תוספות

א. אפי"ג דרבא לקמן נקט האי לישנא דלא לקריה גולנא מי"מ מייתו תוס' מסתמא דתלמודא ולקמן הוא מדברי רבא. שמתק צסס גליון ופי' מושפא^א ומסריס ש"ק. ב. יוחר מכר וזטרא מוס' הלא' ג. ע"י שרפך בה פורחא. מוס' הלא' ג. ד. בראקמר מה מכר לו ראשון לשני כל זכות שחבא לידו. מוס' הלא' ג. ה. דבישע שנתן המעות לא היה עדיין שדה שלו נמצא דעד השתא הוו מלוה גביה. מוס' הלא' ג. ו. דלית ליה דבר חרש שלא היה בידה קודם. מוס' קדושין מ: ד"ה לעולם. א. דאקמר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם. מוס' הלא' ג. ו. דאמרי אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם. ר"ש. ט. דלית ליה אדם מקנה וכו'. מוס' לעיל ד: י. כדבר שבא לעולם דלא מציוו חילוק דבר, ודבר שבא לעולם לא מצריכין לומר מעבשיו דהא אמר במתנימין [קידושין נח:] הרי את מקודשת לי לאחר ל' יום. לא בא אחר וקדשה [בתוך שלשים] מקודשת ואפי"ג דלא אמר מעבשיו. מוס' קידושין מ: יא. דאהני מעבשיו שלא יוכל לחזור בו. רש"י. ב. דהא א"א שיוכה זה הלוקח מעבשיו שאף המוכרה לו אינו לו בה כלום כעשיו וכי לקחה מן הבעלים מאותה שעה ואילך הוא וזכה. רש"י. ג. דאי לא אמר מעבשיו וקריע בתוך כך או אבד לא קנה כיון דבשעת קנין אין כאן שור. מוס' ימות גג.